

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Naděždy Řehákové a soudkyň JUDr. Ivanky Havlíkové a Mgr. Ing. Silvie Svobodové ve věci

žalobce: **Bc. M. Š.**
bytem X
zastoupený Mgr. Michalem Staňkem, advokátem
sídlem Opletalova 1525/39, 110 00 Praha 1 – Nové město

proti
žalovanému: **Ministerstvo životního prostředí, IČO**
sídlem Vršovická 1442/65, 100 10 Praha 10 – Vršovice

o žalobě proti rozhodnutí ministra životního prostředí ze dne 5. 9. 2024, č. j. MZP/2024/290/1369,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobce se podanou žalobou domáhal zrušení v záhlaví uvedeného rozhodnutí (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž ministr životního prostředí (dále jen „ministr“) zamítl rozklad proti rozhodnutí Ministerstva životního prostředí, odboru zvláštní územní ochrany přírody

Shodu s prvopisem potvrzuje M. P.

a krajiny ze dne 27. 5. 2024, č. j. MZP/2024/620/2389 (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“). Žalovaný prvostupňovým rozhodnutím nevyhověl podle § 40 odst. 4 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZOPK“) námitkám žalobce k předloženému záměru na vyhlášení Chráněné krajinné oblasti Soutok (dále jen „CHKO Soutok“), konkrétně proti zařazení pozemků p. č. 3095/35, 3095/36, 3095/37, 3095/38, 3095/65, 3096/33, 3096/34, 3096/36, 3096/37, 3096/66, 3097/26, 3097/29, 3097/30, 3097/31 a 3097/74 v k. ú. Poštorná do CHKO Soutok.

II. Rozhodnutí ministra životního prostředí (napadené rozhodnutí)

2. Ministr životního prostředí se v napadeném rozhodnutí vypořádával s procesní námitkou žalobce i s věcnými námitkami směřujícími proti záměru.
3. Předně v napadeném rozhodnutí připustil, že dle § 40 odst. 4 ZOPK mělo ministerstvo o žalobcových námitkách rozhodnout do 60 dnů od uplynutí lhůty k jejich uplatnění, což se nestalo. Prodlení nastalo především z důvodu vysokého počtu námitek podaných proti záměru na vyhlášení CHKO Soutok (dále jen „záměr“). Nedodržení pořádkové lhůty však samo o sobě nemá za následek nezákonnost prvostupňového rozhodnutí.
4. Žalovaný nesouhlasil s tím, že žalobcovy pozemky nejsou předmětem ochrany záměru, neboť orná půda (která se na žalobcových pozemcích nachází) má nezastupitelnou roli v utváření charakteristického krajinného rázu zemědělské krajiny jižní Moravy, jež je také předmětem ochrany navrhované CHKO Soutok. Orná půda navíc byla výslovně uvedena v samotném detailnějším popisu jednotlivých předmětů ochrany na str. 23–24 záměru. Zahrnutí hospodářsky využívané krajiny do CHKO je běžné, protože i taková území jsou součástí chráněných funkčních ekologických vazeb, harmonického krajinného celku či památkami historického osidlování. Není ani pravdou, že by se na žalobcových pozemcích nedalo v budoucnu hospodařit.
5. K námitce, že vlastníky pozemků zemědělské půdy lze motivovat k šetrnějším způsobům hospodaření prostřednictvím jiných nástrojů, aniž by půda byla součástí CHKO, žalovaný uvedl, že finanční prostředky jsou alokovány primárně do chráněného území s ohledem na potřebu zachovat či zlepšit stav předmětů ochrany; jde například o Program péče o krajinu, Podporu obnovy přirozených funkcí krajiny, Národní plán obnovy apod. Na území CHKO Soutok bude navíc méně orgánů ochrany přírody (už jimi nebude krajský úřad nebo obec s rozšířenou působností).
6. K možnostem smluvní ochrany žalovaný poukázal na analýzu ekosystémů, dle které došlo od doby vyhlášení Evropsky významných lokalit (dále jen „EVL“) Niva Dyje a Soutok – Podluží ke zhoršení stavu některých přírodních biotopů, tedy dosavadní tzv. základní ochrana není dostatečně účinná. Smluvní ochrana pozemků dotčených CHKO Soutok podle § 39 odst. 1 ZOPK je sice teoreticky možná, avšak reálně neuskutečnitelná, a to s ohledem na majetkové poměry v navrhovaném území (roztržistěnost vlastnických vztahů) a přírodní specifika tohoto území. Případnou smlouvu by uzavíral krajský úřad, což by mimo jiné znamenalo pokračování v současném územním roztržistění státní správy a nízké efektivitě zajišťování péče o toto území. Ochranný režim dle § 39 odst. 1 ZOPK je pak možné upravit pouze ve vztahu k vlastníkovi pozemku jakožto smluvní straně, nikoliv ve vztahu ke třetím osobám. Tato ochrana je tak na jedné straně málo adresná a zároveň na straně druhé nadbytečně přísná, neboť zákaz dle § 39 odst. 2 ZOPK je bezvýjimečný.

Shodu s prvopisem potvrzuje M. P.

7. K námitce nedodržení historického postupu dle postupu dle § 45c odst. 5 ZOPK ze strany orgánů ochrany přírody a krajiny žalovaný uvedl, že tato problematika zajišťování smluvní ochrany v případě EVL nemá přímou vazbu na řešení současné otázky, kterou je zajištění CHKO vyhlášené nařízením vlády.

III. Žaloba

8. V *prvním žalobním bodu* žalobce tvrdil, že jeho námitka proti záměru nebyla vyřízena v zákonem stanovené 60denní lhůtě, kterou zákon o ochraně přírody a krajiny ukládá orgánu ochrany přírody k rozhodnutí o námitkách, a to bez ohledu na množství podaných námitek. Neobstojí přitom to, že probíhala časově náročná analýza umístění a identifikace pozemků. V důsledku nevydání rozhodnutí ve lhůtě mohl žalobce oprávněně nabýt přesvědčení, že jeho námitkám bylo vyhověno, jeho pozemky tak nebudou součástí CHKO Soutok, a může je tedy nabídnout k prodeji za vyšší cenu bez omezení vyplývajících ze základních ochranných podmínek CHKO.
9. Ve *druhém žalobním bodu* žalobce namítal, že v části 3. záměru nazvané Předměty ochrany a jejich popis jsou v bodech a) – g) konkretizovány ekosystémy (lesní, luční, mokřadní a vodní) včetně společenstev (travninné, kontinentální nivní louky, mezofilní ovsíkové louky a specifická stepní vegetace na výše položených lokalitách tzv. hrúdech a na ně vázaná biota). Pole a orná půda v tomto výčtu chybí, a proto nemohou být uváděny v detailnějším popisu jednotlivých předmětů ochrany. Má-li se chránit jakýkoliv předmět ochrany a za tím účelem mají být určité osobě stanoveny povinnosti ústavního rozměru (zásah do vlastnických práv, omezení práva na podnikání v důsledku vyhlášení zvláště chráněného území), je nezbytné prokázat smysl takové ochrany. Ten však není dán, pokud se žádný z předmětů ochrany na pozemcích žalobce (orné půdě) nenachází. K tomu žalobce odkázal na rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 24. 9. 2013, č. j. 30 A 12/2012-34. Doplnil také, že na orné půdě se nenachází biotopy, které je potřeba chránit dle analýzy stavu ekosystémů, uvedené v záměru.
10. Podle žalobce jsou důvody pro zařazení orné půdy do CHKO, které tvrdí žalovaný, pouze očekávané, tedy hypotetické a teoretické.
11. Ve *třetím žalobním bodu* žalobce brojil proti tvrzení žalovaného, že ve zvláště chráněných oblastech se oproti nechráněné krajině nabízí široká škála dotačních nástrojů. Žalovaným zmiňované dotační programy (Program péče o krajinu, Podpora obnovy přirozených funkcí krajiny, Národní plán obnovy) lze využít, aniž by se pozemky nacházely v CHKO, neboť dotčené území je evropsky významnou lokalitou (EVL Niva Dyje a EVL Soutok – Podluží), pro níž jsou jmenované programy rovněž dostupné, což dokládal přílohou žaloby Dotační přehled.
12. Ve *čtvrtém žalobním bodu* žalobce namítal, že se žalovaný nevypořádal s námitkou, proč nepostupoval podle ustanovení § 45c odst. 5 ZOPK a nedotázal se vlastníků dotčených pozemků (včetně žalobce), zda se chtějí podílet na ochraně EVL. Smluvní ochranu měly orgány ochrany přírody a krajiny realizovat již po vyhlášení EVL, avšak dodnes tak neučinily. Přitom podle § 39 odst. 1 ZOPK má být ochrana těchto území realizována přednostně v součinnosti s vlastníky pozemků, žalovaný však tento přístup nerealizuje. Odkaz na test proporcionality to nezhojí.
13. *Pátým žalobním bodem* žalobce tvrdil, že na území záměru probíhají rozsáhlé pozemkové úpravy na vysokém stupni rozpracovanosti, o čemž byl žalovaný informován Státním

Shodu s prvopisem potvrzuje M. P.

pozemkovým úřadem (dále též „SPÚ“). Pozemky tedy budou dotčeny změnou vlastnictví, pročez SPÚ požádal žalovaného, aby s ním jednal jako s účastníkem řízení, což žalobkyně doložila dopisem SPÚ ze dne 30. 8. 2023. Dodal, že k prvnímu kolu úvodních jednání pozemkových úprav (z plánovaných tří) je pozváno 1 547 účastníků. Všichni však nedostanou možnost se k záměru vyjádřit, přestože jejich vlastnické právo bude vyhlášením CHKO zasaženo.

14. Šestým žalobním bodem žalobce zpochybnil objektivnost a věrohodnost analýzy AOPK, na kterou se ve svých závěrech žalovaný odvolává. AOPK je podřízená žalovanému. Žalovaný si měl obstarat oponentní analýzu, například z akademického prostředí, která by závěry z analýzy AOPK verifikovala.
15. Žalobce žádal, aby soud žalobou napadené rozhodnutí žalovaného, jakož i rozhodnutí ministerstva zrušil a věc vrátil k dalšímu řízení.

IV. Vyjádření žalovaného

16. V písemném vyjádření k žalobě žalovaný k *prvnímu žalobnímu bodu* uvedl, že nedodržení zákonné lhůty pro vypořádání žalobcových námitek nemá za následek nezákonnost rozhodnutí. Zdůraznil, že mu došlo přes 1 700 samostatných dopisů. Jednotlivé osoby zaslaly mnohdy i desítky dopisů (samotný žalobce mu zaslal během dvou dnů celkem 21 dopisů). Takové jednání by mohlo být považováno za obstrukční s cílem znesnadnit úkony správního orgánu. Rovněž odkázal na analýzu Agentury ohledně vlivu vyhlášení CHKO Soutok na ceny dotčených pozemků, ze které vyplývá, že tento krok nesnižuje ceny pozemků; naopak vlastník pozemku zařazeného do záměru v I. zóně ochrany přírody CHKO je osvobozený od placení daně z nemovité věci. Žalobce si musel být vědom zahájení správního řízení, které nutně vyústí ve vydání meritorního rozhodnutí.
17. V reakci na *druhý žalobní bod* žalovaný setrval na tom, že žalobcovy pozemky jsou nedílnou součástí několika navržených předmětů ochrany a zopakoval argumenty uvedené v napadeném rozhodnutí. Žalobcova obava z obnovení přirozeného vodního režimu s rozlivy, který by znamenal obnovení záplav, je neopodstatněná. K plošnému a celoročnímu zaplavování pozemků v oblasti Soutoku nedochází.
18. K možnému čerpání dotačních nástrojů, resp. ke *třetímu žalobnímu bodu* žalovaný konstatoval, že v CHKO se oproti EVL nachází i jiné programy, které souvisí s ochranou dochovaného krajinného rázu nebo přírodní funkcí krajiny, například Program péče o krajinu. Dodal, že v případě, že dojde ke ztížení zemědělského hospodaření v důsledku přijatých omezení, má žalobce dle § 58 ZOPK nárok na finanční náhradu.
19. Ke *čtvrtému žalobnímu bodu* žalovaný zopakoval, že dosavadní ochrana dotčeného území jako EVL není dostatečně účinná. Současně je prakticky neuskutečnitelná smluvní ochrana. Žalovaný v minulosti nepostupoval podle § 45c odst. 5 ZOPK z důvodu, že v okamžiku zařazení obou EVL na evropský seznam již byly lokality navrženy do národního seznamu EVL v kategorii CHKO.
20. K *pátému žalobnímu bodu*, kde žalobce namítal probíhající pozemkové úpravy, žalovaný konstatoval, že pozemkové úpravy probíhající v dotčeném území jsou samostatným dlouhodobým procesem, do něhož žalovaný nemůže zasahovat. Proti záměru na vyhlášení CHKO Soutok bylo možné uplatnit námítky, čímž byla zajištěna ochrana vlastnických práv. Záměr byl vyhlášen v souladu se zákonem a všichni vlastníci se k němu mohli vyjádřit; této možnosti ostatně využilo přes 200 osob a samospráv. Žalovaný navíc nad rámec

Shodu s prvopisem potvrzuje M. P.

zákonných povinností v březnu 2023 uspořádal informativní jednání se všemi městy a obcemi v regionu, Agentura zřídila webové stránky pro poskytování veškerých potřebných informací a v dubnu a květnu 2023 proběhla jednání se všemi městy a obcemi, v některých případech i za účasti občanů.

21. K *šestému žalobnímu bodu* spočívajícím v námitce zaujatosti Agentury žalovaný uvedl, že Agentura je organizační složkou státu, která provedla v souladu s § 78 ZOPK analýzu ekosystémů na základě dat a poznatků z výzkumů a inventarizací provedených rovněž i jinými vědeckými institucemi. Nebylo by účelné, aby žalovaný vynakládal veřejné prostředky na totéž, tedy aby platil kromě odborníků Agentury i oponentní vědecké posudky. Sám žalobce měl možnost navrhnout v rámci správního řízení vlastní důkazy, což neučinil.
22. Žalovaný dále citoval z nálezů Ústavního soudu ze dne 25. 9. 2018, sp. zn. Pl. ÚS 18/17, konkrétně pasáž uvádějící, že vlastnické právo zakotvené v čl. 11 Listiny základních práv a svobod není absolutním či ničím neomezeným právním panstvím nad věcí, nýbrž plní i jiné funkce. Vlastnické právo lze přiměřeně omezit k ochraně přírody a lze stanovit, který majetek může být toliko ve vlastnictví státu, když ten má pozitivní závazek chránit životní prostředí, který může naplnit i centralizací vlastnictví pozemků, které se nacházejí na území národního parku. Dále žalovaný odkázal i na judikaturu Evropského soudu pro lidská práva zabývající se legitimitou zásahu do podstaty vlastnického práva za účelem ochrany přírody.
23. Žalovaný žádal, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

V. Posouzení věci Městským soudem v Praze

24. Městský soud přezkoumal napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které předcházelo jeho vydání, podle § 65 a násl. Zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen s. ř. s.) v mezích žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 1 a 2 s. ř. s.), a to podle skutkového a právního stavu ke dni vydání žalobou napadeného rozhodnutí. Soud o věci jednal v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s. bez nařízení ústního jednání, neboť účastníci řízení k výzvě soudu podle citovaného zákonného ustanovení takový postup soudu akceptovali. Důvodem pro nařízení jednání nebyla ani potřeba dokazování, neboť veškeré listiny potřebné pro rozhodnutí jsou obsaženy ve správním spisu, jímž se dokazování neprovádí (rozsudek NSS č. j. 9 Afs 8/2008, č. 2383/2011 Sb. NSS z 29. 1. 2009). Soud zároveň neprovedl žalobcem navržené důkazy Dopisem NPÚ žalovanému a Dotačním přehledem z důvodů uvedených níže.
25. Žaloba není důvodná.
26. Vyhlášením CHKO Soutok, resp. totožnými námitkami jiných žalobců – vlastníků různých pozemků na území zamýšlené CHKO, zastoupených týměž advokátem, se již zabýval městský soud v rozsudcích ze dne 19. 12. 2024, č. j. 10 A 104/2024 84, ze dne 15. 1. 2025, č. j. 14 A 55/2024 106, č. j. 18 A 76/2024-86, č. j. 18 A 78/2024 101 a č. j. 18 A 79/2024 74 a ze dne 28. 1. 2025, č. j. 3 A 84/2024-67 a č. j. 3 A 85/2024 79. Vzhledem k tomu, že v žalobách, o nichž rozhodl zmíněnými rozsudky, byla uplatněna naprosto stejná žalobní argumentace, soud neshledal důvod odchytil se od závěrů tohoto soudu v předchozích rozsudcích, s nimiž se i v této věci zcela ztotožňuje a své posouzení ke shodným námitkám žaloby rovněž na těchto závěrech staví.
27. Soud i v této věci zdůrazňuje, že jeho úkolem v řízení o žalobě proti správnímu rozhodnutí není komplexní rozbor celé problematiky vyhlášení CHKO Soutok z pohledu

Shodu s prvopisem potvrzuje M. P.

environmentálního, ekonomického či společensko-kulturního. Soudní moc není arbitrem toho, zda je ochrana přírody cestou zřizování CHKO a zajištěním určité míry přirozeného vývoje v nich z odborného hlediska žádoucí a jediná správná, a to ani obecně, ani specificky na území Soutoku. Úkolem soudu je v rozsahu žalobních bodů posoudit, zda žalovaný vypořádal námitky žalobce v souladu se zákonem. Míra podrobnosti rozsudku je tak dána především kvalitou a konkrétností žalobní argumentace. Obdobně jako tomu bylo u žalob, o nichž soud již dříve rozhodl výše zmíněnými rozsudky, také žaloba v nyní projednávané věci je na mnoha místech velice obecná a v podstatné části kopíruje námitky uplatněné žalobcem v rozkladu proti prvostupňovému rozhodnutí (v podrobnostech viz níže). Pokud ovšem odvolací orgán (zde orgán rozhodující o rozkladu) ve svém rozhodnutí uplatněné námitky dostatečně vypořádá a žalobce je v žalobě jen zopakuje, aniž na důvody tohoto rozhodnutí reaguje, podstatně tím snižuje své šance na úspěch. Soud také v zásadě jen přebírá správnou argumentaci ministerstva a žalovaného, popřípadě na ni poukazuje; není jeho povinností stejné závěry líčit jinými slovy (k tomu srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 7. 2007, č. j. 8 Afs 75/2005-130, č. 1350/2007 Sb. NSS).

28. Při rozhodování soud vycházel z následující právní úpravy:
29. Podle § 2 odst. 2 písm. e) ZOPK ochrana přírody a krajiny podle tohoto zákona se zajišťuje zejména vytvářením sítě zvláště chráněných území a péčí o ně.
30. Podle § 14 odst. 2 písm. b) ZOPK kategorie zvláště chráněných území jsou (mj.) chráněné krajinné oblasti.
31. Podle § 25 odst. 1, 2, 3 ZOPK rozsáhlá území s harmonicky utvářenou krajinou, charakteristicky vyvinutým reliéfem, významným podílem přirozených ekosystémů lesních a trvalých travních porostů, s hojným zastoupením dřevin, popřípadě s dochovanými památkami historického osídlení, lze vyhlásit za chráněné krajinné oblasti. (2) Hospodářské využívání těchto území se provádí podle zón odstupňované ochrany tak, aby se udržoval a zlepšoval jejich přírodní stav a byly zachovány a vytvářeny optimální ekologické funkce těchto území. Rekreační využití je přípustné, pokud nepoškozuje přírodní hodnoty chráněných krajinných oblastí. (3) Chráněné krajinné oblasti, jejich poslání a bližší ochranné podmínky vyhláší vláda republiky nařízením.
32. Podle § 40 odst. 1, 3, 4 ZOPK je-li třeba vyhlásit chráněné území nebo jeho ochranné pásmo podle části třetí tohoto zákona, zajistí orgán ochrany přírody zpracování záměru na vyhlášení zvláště chráněného území nebo jeho ochranného pásma. V záměru orgán ochrany přírody vyhodnotí stav dochovaného přírodního prostředí v území a navrhne vhodný způsob a rozsah ochrany území včetně jeho bližších ochranných podmínek. (3) Záměr na vyhlášení národního parku, chráněné krajinné oblasti nebo ochranného pásma národního parku zašle Ministerstvo životního prostředí obcím a krajům, jejichž území se záměr dotýká. Vlastníkům nemovitých věcí dotčených záměrem, zapsaným v katastru nemovitostí, doručí Ministerstvo životního prostředí formou veřejné vyhlášky písemné oznámení o předložení záměru k projednání spolu s informací o tom, kde je možno se seznámit s jeho úplným zněním, kdo je oprávněn podat k němu námitky a kdy uplyne lhůta pro jejich podání. Ministerstvo životního prostředí zveřejní oznámení o předložení záměru k projednání spolu s informací o tom, kde je možno se seznámit s jeho úplným zněním, kdo je oprávněn podat k němu námitky a kdy uplyne lhůta pro jejich podání, na portálu veřejné správy. Dotčené obce zveřejní na žádost Ministerstva životního prostředí oznámení do 5 dnů ode dne, kdy jim oznámení bylo doručeno, na úředních deskách obcí. (4) Písemné námitky k

Shodu s prvopisem potvrzuje M. P.

předloženému záměru mohou uplatnit dotčené obce a kraje ve lhůtě 90 dnů od obdržení záměru a vlastníci nemovitých věcí dotčených navrhovanou ochranou ve lhůtě 90 dnů od doručení písemného oznámení o předložení záměru k projednání podle odstavce 2, jinak ve lhůtě 90 dnů ode dne doručení oznámení veřejnou vyhláškou podle odstavce 3 na portálu veřejné správy. Námitky proti návrhu podle odstavce 2 se podávají orgánu ochrany přírody příslušnému k vyhlášení zvláště chráněného území nebo jeho ochranného pásma, námitky podle odstavce 3 Ministerstvu životního prostředí; k námitkám uplatněným po uvedené lhůtě se nepřihlíží. Vlastník je oprávněn uplatnit námitky jen proti takovému navrženému způsobu nebo rozsahu ochrany, jímž by byl dotčen ve výkonu svých práv nebo povinností. Orgán ochrany přírody rozhodne o došlých námitkách do 60 dnů od uplynutí lhůty pro uplatnění námitek. Orgán ochrany přírody uvede záměr do souladu s námitkami, kterým bylo vyhověno.

33. Podle § 79 odst. 3 písm. f) ZOPK Ministerstvo životního prostředí oznamuje a projednává záměry na vyhlášení národních parků, chráněných krajinných oblastí, národních přírodních rezervací, národních přírodních památek nebo ochranných pásem těchto zvláště chráněných území.
34. V nyní projednávané věci ministerstvo zpracovalo záměr v srpnu 2023 a podle § 40 odst. 3 ZOPK jej zaslalo obcím a krajům, jejichž území se záměr dotýká; zároveň jej oznámilo i vlastníkům nemovitých věcí dotčených záměrem, a to včetně žalobce.
35. Žalobce proti záměru uplatnil včasné námitky. V této souvislosti soud upozorňuje, že ZOPK v § 40 odst. 4 omezuje rozsah námitek tak, že je *mohou uplatnit [...] vlastníci nemovitých věcí dotčených navrhovanou ochranou [...]. Vlastník je oprávněn uplatnit námitky jen proti takovému navrženému způsobu nebo rozsahu ochrany, jímž by byl dotčen ve výkonu svých práv nebo povinností.*
36. Podle shora citovaného ustanovení § 40 odst. 4 ZOPK je orgán ochrany přírody povinen o námitkách ve stanovené lhůtě rozhodnout a záměr poté uvést do souladu s těmi, kterým vyhověl. V nynější věci si ministerstvo vyžádalo odborné stanovisko Agentury; námitkám žalobce posléze nevyhovělo. Předmětem soudního řízení v této věci je výlučně posouzení zákonnosti rozhodnutí o námitkách v rámci vymezeném včas uplatněnými žalobními body. Skutečnost, že je rozhodnutí o námitkách soudně přezkoumatelné, neznamená, že je soudní řízení jen pokračováním správního řízení; mezi principy soudního řízení správního patří především dispoziční zásada a požadavek, že ochranu lze poskytnout jen veřejným subjektivním právům žalobců (§ 2 s. ř. s.). Soudy zásadně neprojednávají žaloby ve veřejném zájmu (*actio popularis*), veškerou argumentaci je proto nutné vztahovat k možnému dotčení práv žalobce. Soud nemůže věcně posuzovat otázky, jež se žalobcem jakožto (spolu)vlastníkem pozemků dotčených záměrem nesouvisí. Jak soud uvádí níže, žalobce v jednom případě poukazuje na nezákonnost postupu správních orgánů, avšak nerozvádí, jakým způsobem jím byl dotčen ve výkonu svých práv nebo povinností, naopak se nepřipustně domáhá ochrany práv a povinností třetích osob.

I. Překročení lhůty pro vydání rozhodnutí

37. Ve vztahu k *prvnímu žalobnímu bodu*, v němž žalobce namítal překročení lhůty pro vydání rozhodnutí, soud poukazuje na shora citovaný § 40 odst. 4 ZOPK, dle kterého měl orgán ochrany přírody o námitkách proti záměru rozhodnout do 60 dnů od uplynutí lhůty pro uplatnění námitek. Mezi účastníky není sporu o tom, že ministerstvo tuto lhůtu nedodrželo. Pozdní rozhodnutí o námitkách ale nemá bez dalšího za následek nezákonnost vydaného

Shodu s prvopisem potvrzuje M. P.

rozhodnutí (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 10. 2006, č. j. 6 Ads 50/2005-63). Vliv nedodržení pořádkové lhůty na zákonnost rozhodnutí soud neshledal ani v žalobcově případě. Žalobce totiž dostatečně netvrdí ani neprokazuje, jak se nedodržení lhůty promítlo do jeho veřejných subjektivních práv. Pokud uvedl, že mohl oprávněně nabýt přesvědčení, že je námitce vyhověno a pozemek může např. nabídnout k prodeji bez omezení, popisuje pouze hypotetickou situaci, za níž by mohlo mít nedodržení lhůty vliv na práva vlastníka pozemku. Netvrdí však (ani nedokládá), že to je jeho případ, tedy že by chtěl prodej svých pozemků realizovat. K tomu soud ve shodě se žalovaným dodává, že vyhlášení CHKO neovlivňuje vlastnická práva z hlediska nakládání s pozemky (prodej, nájem apod.). Pro úplnost soud uvádí, že § 40 odst. 4 ZOPK ani jiné ustanovení tohoto zákona či správního řádu neupravuje fikci vyhovění námitce v případě, že není vypořádána ve stanovené lhůtě. Soud proto odmítl žalobcovo tvrzení, že mohl oprávněně nabýt přesvědčení, že jeho námitce bylo (s ohledem na uplynutí pořádkové lhůty pro rozhodnutí o ní) vyhověno.

38. Kromě toho žalobce, ač byl v řízení aktivní, nevyužil ani institut opatření proti nečinnosti dle § 80 správního řádu, případně podání žaloby na ochranu proti nečinnosti dle § 79 s. ř. s., a soudu není tato skutečnost z rozhodovací činnosti známa. Veřejná vyhláška o oznámení o předložení záměru na vyhlášení CHKO Soutok je datována k 24. 8. 2023 a žalobce byl oprávněn uplatnit námitky proti záměru do 90 dnů od doručení oznámení vyhláškou. Ministerstvo bylo povinno o námitkách rozhodnout do 60 dnů od uplynutí lhůty pro uplatnění námitek. Tato lhůta skončila nejdříve pět měsíců od vyhotovení vyhlášky, tedy cca na konci ledna 2024, ministerstvo vydalo rozhodnutí dne 27. 5. 2024. Bylo tudíž v „prodlení“ nanejvýš čtyři měsíce. S ohledem na povahu řízení a počet vlastníků nemovitých věcí dotčených navrhovanou ochranou (o jejichž vysokém počtu není v řízení sporu) soud délku takového prodlení nepovažuje za zvlášť významnou a mající dopad na zákonnost žalobou napadeného rozhodnutí.

39. Námitka není důvodná.

I. Orná půda coby předmět ochrany

40. Ve *II. druhém žalobním bodu* žalobce tvrdil, že jeho pozemky (orná půda) chybí v popisu předmětu ochrany záměru, přičemž nemohou být uváděny až v samotném detailnějším popisu jednotlivých předmětů ochrany.
41. Soud úvodem k této námitce konstatuje, že z prvostupňového rozhodnutí a z katastru nemovitostí vyplývá, že jsou pozemky žalobce vedeny v katastru nemovitostí jako vodní plocha (zamokřená plocha) a orná půda. Ministerstvo a žalovaný na obsahově totožnou námitku ohledně zahrnutí „polí“ a orné půdy ve svých rozhodnutích reagovali a soud se s jejich závěry plně ztotožňuje. Připomíná, že v části 3. záměru jsou vymezeny „Předměty ochrany CHKO a jejich popis“ takto: „*a) harmonicky utvářená krajina s typickým krajinným rázem daným zejména charakterem říční nivy řek Moravy a Dyje a jejich přítoků s rozsáhlým komplexem lužních lesů nížinného typu, s mozaikou lučních, mokřadních a vodních ekosystémů, s památkově významnými objekty a krajinnými úpravami, zejména v areálu slovanských hradišť a v Lednicko-valtickém areálu, b) přírodní funkce krajiny, zejména její ekologická rezistence a resilience, migrační prostupnost, přirozený vodní režim s rozlivy, retence vody v krajině, dynamika říčních procesů vodních koryt a údolních niv [...]*“.
42. V rámci testu proporcionality se ministerstvo v záměru věnovalo podrobnějšímu popisu předmětu ochrany. K bodu a) výše uvedlo: „*Soutok představuje unikátní krajinu v nivě na*

Shodu s prvopisem potvrzuje M. P.

dolním toku řek Moravy a Dyje, pro kterou je v obou jejích částech charakteristickým znakem přítomnost velkého komplexu lužních lesů nížinného typu s lučními enklávami. V nivě se při okrajích komplexu lužního lesa vyskytuje mozaika zemědělsky využívaných pozemků, převážně luk, částečně i orné půdy, vodních ploch, toků a mokřadů. Uvnitř komplexu lesa se nacházejí různé velké luční enklávy, často se starými solitéry či jinou mimolesní zelení a jednotlivými stavbami. V obou částech je patrný vliv rozsáhlých krajinářských úprav v průběhu 18. a 19. století, nejvíce je tento vliv patrný v západní části v blízkosti Lednice, kde byla krajina nejvíce doplněna drobnými stavbami. Unikátní ráz krajiny by mohly negativně ovlivnit nejen změny v zastoupení jednotlivých ploch lesních, nelesních a vodních stanovišť, ale také změny vodního režimu v území i způsobu a míry jejich obhospodařování.“ (pozn. potvrzení doplněno soudem).

43. Z detailnějšího popisu předmětu ochrany (krajiny s typickým krajinným rázem) je zřejmé, že orná půda do něj spadá. Z úvodního popisu v bodě 3. záměru ostatně nevyplývá, že by jednotlivé aspekty dané krajiny záměr vyjmenovával taxativně (což plyne z užitého termínu zejména). Žalobce sám ani nepopírá, že by detailnější popis předmětu ochrany jeho pozemky nezahrnoval; zjevně se domnívá, že uvedení orné půdy až v detailnějším popisu je zapovězeno, ale nevysvětluje proč. Soud je na rozdíl od žalobce přesvědčen, že nic nebrání obecnému vymezení předmětu ochrany na začátku záměru (navíc je-li z něho zřejmé, že vyjmenované aspekty krajiny jsou demonstrativním výčtem) a jeho následné bližší specifikaci v další části záměru. Dle § 10 odst. 1 písm. c) vyhlášky č. 45/2018 Sb., o plánech péče, zásadách péče a podkladech k vyhlášení, evidenci a označování chráněných území, záměr na vyhlášení zvláště chráněného území obsahuje určení předmětů ochrany a jejich popis. Záměr tomuto požadavku jistě vyhovuje, neboť vyhláška nestanoví, v jaké části záměru musí být předmět ochrany popsán. Nezapovídá ani zpřesnění předmětu ochrany na jiných místech záměru. Ministerstvo nadto podkapitolu na str. 23 záměru označilo jako „K předmětům ochrany“ a jednotlivé předměty ochrany zde opětovně citovalo pod písmeny totožnými jako v části 3. Adresátovi záměru tak muselo být zřejmé, že se jednalo o detailnější popis jednotlivých předmětů ochrany.
44. Soud dále přisvědčuje závěrům správních orgánů obou stupňů, že je orná půda rovněž obsahem předmětu ochrany uvedeného v části 3. záměru pod bodem b), k čemuž odkazuje detailnější popis „přírodní funkce krajiny“ na str. 24 záměru. Ministerstvo pak v prvostupňovém rozhodnutí uvedlo, že pozemky jsou nedílnou součástí několika navržených předmětů ochrany, konkrétně zejména předmětu ochrany: „*harmonicky utvářená krajina s typickým krajinným rázem...*“ a „*přírodní funkce krajiny, zejména její ekologická rezistence a rezilience, migrační prostupnost, přirozený vodní režim s rozlivy, retence vody v krajině, dynamika říčních procesů vodních koryt a údolních niv*“. Orná půda má nezastupitelnou roli v utváření charakteristického krajinného rázu zemědělské krajiny jižní Moravy, jenž je také předmětem ochrany navrhované CHKO Soutok. Žalovaný k tomu doplnil, že zemědělsky využívané plochy v krajině CHKO mohou mít funkci arondační, mohou mít úzkou vazbu na vodní režim v území, mohou poskytovat plochu pro rozmnožování atp. Zařadit do CHKO pouze biologicky cenná území bez komplexní úvahy o krajinném celku a funkčních ekologických vazbách a procesech v něm nelze; naopak z definice CHKO v zákoně jasně vyplývá to, že se jedná o rozsáhlá území s harmonicky utvářenou krajinou, charakteristicky vyvinutým reliéfem, významným podílem přirozených ekosystémů lesních a trvalých travních porostů, s hojným zastoupením dřevin, popřípadě s dochovanými památkami historického osídlení. Zároveň zde není hospodářská činnost nepřijatelná, ba naopak hospodářské využívání území CHKO se provádí tak, aby se udržoval a zlepšoval jeho přírodní stav a byly zde zachovány a vytvářeny optimální ekologické funkce.

Shodu s prvopisem potvrzuje M. P.

45. Dle žalovaného může orná půda spolu s ostatními druhy pozemků významně přispívat k udržování přirozeného vodního režimu s rozlivy, k odolnosti celé oblasti vůči abiotickým i biotickým činitelům a také schopnosti navrátit se v případě narušení ekologických vazeb zpátky do původního stavu se zvýšenou rezistencí. Žalovaný rovněž uvedl, že ochrana orné půdy je v některých případech nutná také z hlediska udržení biodiverzity v celé oblasti, zejména tam, kde se vyskytují periodické rozlivy nebo u lokalit v jarním období podmačených. Na tyto biotopy jsou vázány mnohé ochrannářsky významné druhy živočichů.
46. Z uvedeného je zcela zřejmé, že pozemky tvořící ornou půdu jsou v záměru zamýšleny jako předmět ochrany hned ze dvou důvodů: orná půda tvoří harmonicky utvářenou krajinu s typickým krajinným rázem a plní rovněž přírodní funkci krajiny z důvodu provázanosti orné půdy s vodním režimem. Smyslem ochrany je tedy zachování krajiny a jejích přírodních funkcí, které správní orgány podrobně specifikovaly.
47. Žalobce dále citoval jeden ze závěrů ministerstva týkající se potřeby ochrany určitých biotopů a živočichů. Dodal, že se tyto druhy na orné půdě nenachází. Podle stanoviska soudu se ale tato pasáž netýká primárně důvodů pro ochranu orné půdy. Kromě toho je z výše uvedeného zřejmé, že orná půda je provázána i s jinými ekosystémy, tj. lesy, toky apod., o nichž citovaný úryvek hovoří. Ochrana živočichů a biotopů zmíněných žalovaným je tedy rovněž nepřímým důvodem, proč zahrnout ornou půdu do záměru. Zařazení orné půdy do záměru tak má svůj význam i z hlediska ochrany živočichů vyskytujících se v celé posuzované lokalitě. Rovněž skutečnost, že ministerstvo příznivý efekt ochrany přírody na zemědělských pozemcích v určitých aspektech teprve očekává, neznámá, že tento očekávaný vliv není relevantní a nemůže být důvodem pro vyhlášení CHKO. Žalobce tvrdil, že očekávaný účinek se nedostaví z důvodu provedených komplexních vodohospodářských úprav, které přirozenému vodnímu režimu brání. Již však neuvedl (a už vůbec neprokazoval), že v území nějaké vodohospodářské úpravy nastaly a z jakých důvodů tyto úpravy brání zamýšleným účinkům vyhlášení CHKO Soutok.
48. Námitka není důvodná.

II. Finanční podpora vlastníků pozemků v CHKO, omezení hospodaření a znehodnocení ceny pozemků

49. Žalobce ve *třetím žalobním bodu* tvrdil, že nástroje zmiňované ministerstvem a žalovaným, jimiž je možné motivovat vlastníky pozemků k šetrnějšímu hospodaření, jsou využitelné již nyní bez nutnosti vyhlášení CHKO. Soud k tomu ze správního zjistil, že žalobce v rozkladu namítl „*motivovat vlastníky či uživatele zemědělské půdy k šetrnějšímu způsobům hospodaření prostřednictvím vhodně zvolených finančních nástrojů lze i bez toho, že se pozemky budou nacházet v CHKO, a to podle ustanovení § 58, § 68 a § 69 zákona č. 114/1992 Sb. Proto lze již řadu let čerpat na šetrnější hospodaření finanční prostředky například z Operačního programu Životní prostředí, což lze doložit řadou konkrétních projektů realizovaných na území evropsky významných lokalit Niva Dyje a Soutok – Podluží.*“ Z obsahu této námítky je zřejmé, že pokud jde o možnosti čerpání finančních nástrojů, žalobce nespatřuje rozdíl mezi EVL a CHKO. Ministerstvo jeho námitku vypořádalo tak, že prostředky lze čerpat i mimo zvláště chráněná území, nicméně v nich se nabízí širší škála dotačních nástrojů a právě do nich jsou prostředky primárně alokovány; k tomu pak zmínil tři typy nástrojů vyjmenované i výše. Ve vyjádření k žalobě pak žalovaný výslovně souhlasil se žalobcem v tom, že jím zmíněné tři typy nástrojů lze čerpat i u EVL.

50. Podle závěru soudu tak ministerstvo a žalovaný (v reakci na stejnou rozkladovou námitku) dostatečně nevystihli důvody pro vyšší ochranu území spočívající v existenci dotačních nástrojů (v napadeném rozhodnutí již žalovaný připustil, že tyto nástroje lze standardně čerpat bez ohledu na CHKO). Pokud oba správní orgány tvrdily, že se nabízí širší škála nástrojů, resp. že do zvláště chráněných území jsou prostředky alokovány přednostně, tato tvrzení dále nekonkretizovaly ničím jiným než poukazem na výše uvedené tři programy. Tento dílčí nedostatek ovšem nemohl vést ke zrušení napadeného rozhodnutí. Existence finančních (dotačních) nástrojů totiž nebyla nosným důvodem záměru, potažmo obou správních rozhodnutí. Z nich naopak vyplývají jiné rozhodné důvody pro záměr na vyhlášení CHKO Soutok, vysvětlení, proč ochrana v podobě EVL není dostatečná, a že – v případě pozemků žalobce – má orná půda nezastupitelnou roli v utváření charakteristického krajinného rázu zemědělské krajiny Jižní Moravy (tj. jednoho z předmětů ochrany CHKO Soutok), a rovněž, že je význam ochrany orné půdy věcně obsažen v předmětu ochrany (srov. vypořádání předchozího žalobního bodu). Existenci finančních (dotačních) nástrojů správní orgány nezohledňovaly ani v rámci testu proporcionality. Ačkoliv tedy v tomto ohledu správní orgány dostatečně nevysvětlily rozdíl mezi EVL a CHKO, otázka využívání finančních nástrojů pro motivaci vlastníků či uživatelů pozemků v CHKO nemá na danou věc vliv. Proto se jí soud již dále nezabýval a neprovedl ani žalobcem navržený důkaz – Přehled dotačních programů; ostatně mezi stranami není sporu, že tři programy zmíněné žalovaným lze využívat u obou typů chráněných území.
51. S otázkou finančních nástrojů a motivace vlastníků (uživatelů) pozemků do určité míry souvisí i problematika namítaných omezení a vzniku škody. Soud má za to, že tato žalobcová argumentace představovala odůvodnění návrhu na vydání předběžného opatření, jenž byl uplatněn v podání ze dne 20. 11. 2024. O tomto návrhu soud rozhodl samostatným usnesením. Pokud by se mělo jednat o nové žalobní námitky, pak by k nim soud stejně nemohl při posouzení zákonnosti napadeného rozhodnutí přihlížet, neboť byly uplatněny opožděně, tj. po marném uplynutí lhůty stanovené zákonem pro rozšíření žalobních bodů (§ 71 odst. 2 ve spojení s § 72 odst. 1 s. ř. s.). Napadené rozhodnutí bylo zástupci žalobce doručeno dne 14. 9. 2024 a lhůta k podání žaloby (a zároveň k rozšíření žalobních bodů) uplynula dne 14. 11. 2024.
52. Námitka není důvodná.

III. Smluvní ochrana pozemků

53. Čtvrtým žalobním bodem žalobce namítal, že ministerstvo ignorovalo požadavek na tzv. přednostní ochranu předtím, než přistoupilo k záměru na vyhlášení CHKO. Mezi účastníky řízení je nesporné, že na území plánované CHKO Soutok se dnes nachází dvě EVL (Niva Dyje a Soutok – Podluží).
54. Podle § 39 odst. 1 věty první a druhé ZOPK ochrana evropsky významných lokalit je zajišťována přednostně v součinnosti s vlastníky pozemků. Pro evropsky významné lokality lze namísto vyhlášení národní přírodní rezervace, národní přírodní památky, přírodní rezervace, přírodní památky nebo památného stromu, včetně jejich ochranných pásem, prohlásit území za chráněné nebo strom za památný, pokud již nejsou zvláště chráněny podle tohoto zákona, na základě písemné smlouvy uzavřené mezi vlastníkem dotčeného pozemku a příslušným orgánem ochrany přírody.
55. I na tomto místě je vhodné poznamenat, že žalobcová tvrzení jsou zopakováním jeho rozkladových námitek, na které již reagoval žalovaný v napadeném rozhodnutí. S odkazem

na test proporcionality, který provedlo ministerstvo, žalovaný vyložil, že smluvní ochranu lze vnímat jako teoreticky možnou alternativu k ostatním způsobům ochrany, avšak vzhledem k majetkovým poměrům v navrhovaném území (roztříštěnost vlastnických vztahů) a přírodním specifickým území Soutoku, které mají vliv na způsoby hospodaření, ji nelze uskutečnit. V testu proporcionality přitom žalovaný nekonstatoval, že smluvní ochrana není možná, ale že je prakticky neuskutečnitelná. V podrobnostech soud odkazuje na odůvodnění obou správních rozhodnutí, jakož i na odůvodnění rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 19. 12. 2024 č. j. 10 A 104/2024-84. Dodává, že ve shodě s nimi považuje kromě roztříštěnosti vlastnických vztahů za podstatné zejména to, že ve smlouvě je možné podrobně upravit ochranný režim území pouze ve vztahu k vlastníkovi pozemku jakožto smluvní straně, nikoliv již ve vztahu ke třetím osobám (vůči nim platí pouze jediná ochranná podmínka v podobě zákazu poškozování chráněného území dle § 39 odst. 2 ZOPK). Žalovaný tedy přilehavě konstatoval, že taková ochrana je na jednu stranu málo adresná a nezajistí efektivní ochranu tohoto cenného území. Příhodně též poukázal na to, že na druhou stranu je smluvní ochrana nadbytečně přísná, jelikož zákaz dle § 39 odst. 2 ZOPK je absolutní a nejde z něj povolit výjimku.

56. Je tedy zřejmé, že žalovaný na institut smluvní ochrany nerezignoval, ale zvažoval jej. V testu proporcionality podrobně a přesvědčivě popsal, z jakých důvodů není smluvní ochrana na dané území aplikovatelná. Z díkce § 39 odst. 1 ZOPK nevyplývá, že orgán ochrany přírody musí za každou cenu s vlastníkem pozemku ochranu domluvit; naopak za daných podmínek by formalistická aplikace daného ustanovení nebyla v souladu s účelem ZOPK, kterým je ochrana přírody a krajiny. Žalobce na závěry správních orgánů konkrétněji nereagoval. K tomu soud dále dodává, že správní orgány obou stupňů ve svých rozhodnutích zmínily, že část území CHKO Soutok je již dnes „zvlášť chráněná“, proto v této části není smluvní ochrana dle § 39 odst. 1 ZOPK možná ani právně. Ani na toto tvrzení žalobce nikterak nereagoval. Pro úplnost soud uvádí, že proti samotnému provedení testu proporcionality žalobce nikterak nebrojil, proto se jím soud blíže nezabýval.
57. Soud do značné míry souhlasí se žalovaným i ohledně aplikace § 45c odst. 5 ZOPK. To, jak v minulosti (ne)postupoval příslušný orgán ochrany přírody při zajišťování smluvní ochrany v souvislosti s vyhlášením EVL, nemá přímou vazbu na řešení současné otázky (vyhlášení CHKO). Nelze však říci, že by šlo o zcela bezpředmětnou námitku; stále jde o vytýkanou absenci zajištění přednostní smluvní ochrany. Jak ovšem soud dovodil výše, obě správní rozhodnutí ve svém souhrnu obsahují relevantní odůvodnění, proč správní orgány nezvolily smluvní ochranu. Městský soud v Praze navíc již v rozsudku ze dne 26. 10. 2023, č. j. 10 A 95/2022-76 dovodil, že ke sjednání smluvní ochrany se vyžaduje i iniciativa vlastníka pozemku; teprve nevyvine-li vlastník takovou iniciativu, dojde k vyhlášení zvláště chráněného území postupem, jako tomu bylo v projednávané věci. Z obecně formulované námitky nicméně nevyplývá, že by žalobce vyvíjel nějakou iniciativu za účelem sjednání smluvní ochrany dotčeného území, natož aby o ni požádal. Žalovaný tedy nepochybil, pokud nepostupoval podle § 39 ve spojení s § 45c odst. 5 ZOPK
58. Námitka není důvodná.

IV. Probíhající řízení o pozemkových úpravách

59. K *páté žalobní námitce* stran pozemkových úprav dle zákona č. 139/2002 Sb., soud konstatuje, že jejich příprava v území zamýšleného CHKO Soutok není sporná. Z obsahu žaloby však není zřejmé, jakým způsobem se mají pozemkové úpravy ve spojení se záměrem

Shodu s prvopisem potvrzuje M. P.

dotknout veřejných subjektivních práv žalobce. Ten v žalobě bez bližších souvislostí tvrdil, že ministerstvo ignoruje vysoký stupeň rozpracovanosti těchto pozemkových úprav a že pozemky budou dotčeny změnou vlastnictví. Dále uvedl, že SPÚ o těchto skutečnostech ministerstvo vyrozuměl, a že je na úvodní jednání o prvním kole pozemkových úprav pozván velký počet účastníků, z nichž všichni již nedostanou možnost se k záměru vyjádřit, jejich vlastnické právo tím bude dotčeno.

60. Jak soud již vyložil výše, žalobce je oprávněn rozhodnutí správních orgánů napadat toliko v rozsahu zásahu do svých veřejných subjektivních práv. Ani v obecné rovině však neuvedl, jaký vliv mají probíhající pozemkové úpravy (a následná změna vlastnictví) ve spojení s vyhlášením záměru vliv na jeho práva nebo povinnosti, resp. na jeho veřejná subjektivní práva. Pokud tvrdí, že tak dojde k zásahu do práv jiných vlastníků pozemků (případně budoucích vlastníků pozemků), není v tomto směru k žalobě aktivně legitimován, neboť mu nepřísluší, aby se žalobou bral za práva jiných osob. Případní noví vlastníci přirozeně vstoupí do práv a povinností svých předchůdců. Z uvedených důvodů soud neprovedl důkaz dopisem SPÚ adresovaným žalovanému ze dne 30. 8. 2023, neboť vědomost žalovaného o pozemkových úpravách není v dané věci relevantní. Pro úplnost soud dodává, že samotná existence řízení o pozemkových úpravách netvoří ze zákona překážku vyhlášení CHKO, což ostatně netvrdí ani žalobce.
61. Námitka není důvodná.

V. Nestrannost Agentury

62. V šestém žalobním bodu žalobce uvedl, že „lze úspěšně pochybovat“ o nestrannosti a objektivnosti, potažmo věrohodnosti analýzy zpracované Agenturou, neboť ta je podřízena ministerstvu. Jak soud vyložil již v rozsudku č. j. 10 A 95/2022-76, Agentura je orgánem ochrany přírody podle § 75 ZOPK. Byla zřízena zákonem jako správní úřad, který je podřízený žalovanému a vykonává státní správu v ochraně přírody a krajiny v rozsahu stanoveném tímto zákonem a jinými zákony. Její působnost je stanovena § 78 citovaného zákona, dle něhož v obvodu své územní působnosti za účelem podpory výkonu státní správy na úseku ochrany přírody a krajiny provádí potřebné inventarizační přírodovědné průzkumy, monitoring, dokumentaci a šetření v ochraně přírody, ukládá, zpracovává, vyhodnocuje data v ochraně přírody; přitom spolupracuje s odbornými, výzkumnými a vědeckými pracovišti. Soud tak poukazuje na to, že se jedná o odborný orgán ochrany přírody, který disponuje příslušným odborným (zaměstnaneckým) aparátem a spolupracuje s dalšími odbornými pracovišti. Zájmem Agentury je příznivé životní prostředí a jeho ochrana, při své činnosti postupuje podle zákona a v souladu s ním.
63. Skutečnost, že Agentura může „mít zájem“ na vyhlášení CHKO Soutok, tak vyplývá už z její povahy a účelu, za kterým byla zřízena, jímž je ochrana přírody a krajiny. Pokud Agentura zpracovala analýzu, na jejímž základě žalovaný rozhodl při tvorbě návrhu CHKO Soutok, plnila tím toliko svoji úlohu, která pro ni vyplývá ze zákona. Pouze na základě jejího postavení v rámci soustavy orgánů ochrany přírody a krajiny nelze dovozovat, že její závěry vyjádřené v analýze jsou neobjektivní, nerelevantní nebo nevěrohodné, jak dovozoval žalobce.
64. Dle závěru soudu nebylo povinností správních orgánů opatřit si jinou, oponentní analýzu s ohledem na postavení Agentury. Agentura provedla analýzu ekosystémů uvedenou v záměru na základě dat a poznatků z výzkumů a inventarizací provedených v území Agenturou samotnou či vědeckými institucemi [srov. Příloha č. 3 (str. 42–48) záměru]. Žalobce věcně

závěry analýzy Agentury nezpochybnil v rámci námitek, rozkladu a ani v žalobě, ačkoliv tuto možnost, jakož i možnost navrhnout vypracování oponentní analýzy, měl. Namísto toho setrval na obecném tvrzení o zaujatosti Agentury. Soud proto nepřisvědčil jeho tvrzení, že si žalovaný měl obstarat další analýzu, která by závěry Agentury verifikovala.

65. Námitka není důvodná.

66. Lze tak shrnout, že žalobcovy pozemky byly řádně zahrnuty do předmětu ochrany, přičemž důvod této ochrany byl v rámci záměru i rozhodnutí správních orgánů obou stupňů náležitě vysvětlen. V daném případě nebylo z četných důvodů uskutečnitelné, aby žalovaný sjednával smluvní ochranu pozemků spadajících do zamýšlené CHKO Soutok. Absence tohoto postupu ve světle okolností případu tudíž neznamená, že nebylo možné bez dalšího přistoupit k vydání záměru na vyhlášení CHKO Soutok. Soud rovněž neshledal důvodnými žalobcem vyslovené pochybnosti o nestrannosti Agentury, tudíž i její analýza provedená v rámci záměru je věrohodná a relevantní. Soud dále seznal, že probíhající pozemkové úpravy se nedotýkají veřejných subjektivních práv žalobce. Závěry ministerstva ohledně možnosti využití dotačních nástrojů v případě EVL a CHKO nemají vliv na nosné důvody, pro které správní orgán přistoupil k záměru na vyhlášení CHKO Soutok. To, že ministerstvo o námitkách žalobce proti záměru rozhodlo až po zákonem stanovené lhůtě, nezpůsobuje nezákonnost jeho rozhodnutí.

VI. Závěr a náklady řízení

67. Ze shora uvedených důvodů Městský soud v Praze podle § 78 odst. 7 s. ř. s. podanou žalobu jako nedůvodnou zamítl.
68. Výrok II. o nákladech řízení je dán ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce neměl ve věci úspěch, soud mu proto nepřiznal náhradu nákladů řízení a žalovanému nad rámec jeho běžné činnosti náklady v souvislosti s řízením u soudu nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud. Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie. Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud.

Praha 27. června 2025

JUDr. Naděžda Řeháková v. r.
předsedkyně senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje M. P.